

Z A P I S N I K
sa 45. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 21. novembra 2018. godine

Sjednica je počela u 12.00 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Nada Drobnjak, Luid Škrelja, dr Halil Duković, Miloš Nikolić, mr Ervin Ibrahimović i Miodrag Lekić. Sjednici nijesu prisustovali članovi Odbora Milan Knežević, Jovan Jole Vučurović i Koča Pavlović. U skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore odsutnog člana dr Dragutina Papovića mijenjao je poslanik Milorad Vuletić.

Sjednici je prisustvovala predstavnica predlagača zakona mr Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Sjednici su, takođe, prisustvovali službenici Odbora: sekretar mr Jasmin Bojadžić, savjetnik Blagota Marunović kao i savjetnice Dijana Mitrović i Vanja Čabarkapa.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Prijedlog zakona o potvrđivanju Zajedničkog protokola o primjeni Bečke konvencije i Pariske konvencije;***
- 2. Prijedlog zakona o potvrđivanju Minamata konvencije o živi.***

Prva tačka dnevnog reda: Prijedlog zakona o potvrđivanju Zajedničkog protokola o primjeni Bečke konvencije i Pariske konvencije.

Ovlašćena predstavnica predlagača mr Ivana Vojinović dala je obrazloženje podnesenog akta uz konstataciju da je Zajednički protokol o primjeni Bečke konvencije i Pariske konvencije međunarodno-pravni instrument koji osigurava mogućnost naknade štete nastale nuklearnom nesrećom u nuklearnom postrojenju koji se nalazi na teritoriji države članice Pariske konvencije, a koje se može osjetiti na teritoriji države koja je strana ugovornica Bečke konvencije i obratno.

Predstavnica predlagača je navela da je Crna Gora nakon obnove nezavisnosti, postupkom sukcesije, dana 21.03.2007. godine, preuzela Bečku konvenciju o građanskoj odgovornosti za nuklearne štete iz 1963. godine. Međutim Crna Gora nije država članica Pariske konvencije o odgovornosti prema trećim stranama u oblasti nuklearne energije.

Poput Crne Gore, države su ili članice Pariske ili članice Bečke konvencije i upravo većina zemalja istočne Evrope, koje se nalaze u našem okruženju, i na kojima se nalaze instalirana nuklearna postrojenja, uglavnom su potpisnice Pariske konvencije, za razliku od Crne Gore koja je potpisnica Bečke konvencije, što bi u slučaju nastanka nuklearne nesreće na nuklearnom postrojenju u nekoj od država u našem okruženju, stvorilo nemogućnost da naša država nadoknadi štetu koja bi mogla da bude pretrpljena u slučaju da se posljedice te štete osjete na teritoriji Crne Gore, kazala je Vojinović.

Predstavnica predlagača mr Ivana Vojinović navela je da bez obzira na činjenicu što Pariska i Bečka konvencija pokrivaju i regulišu veoma sličnu oblast, one su se izolovano primjenjivale preko 60 godina i nijesu adekvatno tretirale sve države, što je prepoznato na međunarodnom nivou. U tom smislu je Međunarodna agencija za atomsku energiju, u cilju uspostavljanja direktne veze u oblasti građanske odgovornosti za nuklearne štete, donijela Zajednički protokol o primjeni Bečke konvencije i Pariske konvencije. Na taj način države imaju mogućnost da im se nadoknadi eventualno pretrpljena šteta od nuklearne nesreće, ukoliko potvrde ovaj Zajednički protokol, bez obzira kojoj konvenciji pripadaju, da li Pariskoj ili Bečkoj, u čemu se upravo nalazi svrha i suština njegovog potvrđivanja, kazala je Vojinović

Pored toga što je Crna Gora nenuklearna država, jer je kod nas zakonom zabranjena izgradnja nuklearnih instalacija i nuklearnih postrojenja, u slučaju da nastane nuklearna nesreća u nuklearnom postrojenju u nekoj od država u okruženju, poput Slovenije, Mađarske, Bugarske i sl. čak i u nekim državama koje su mnogo udaljenije, naša država bi imala mogućnost da, koristeći mehanizme ovog međunarodnog sporazuma, nadoknadi štetu, zaključila je mr Ivana Vojinović generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu.

Nakon pojašnjenja Prijedloga zakona od strane predstavnice predlagača, predsjednik Odbora je konstatovao da postoje određene tehničke greške u dostavljenom tekstu međunarodnog sporazuma koje je potrebno korigovati, sa čime se predstavnica predlagača zakona saglasila. Predsjednik Odbora je napomenuo da će služba Odbora ispraviti greške prilikom objave zakona.

U dijelu predviđenom za komentare i pitanja članova Odbora, prvi za riječ se javio poslanik Miodrag Lekić koji je istakao da pomenuti protokoli akcenat stavljaju na nuklearne elektrane koje proizvode električnu energiju na nuklearni pogon i da se ne radi o opasnosti od nuklearnih sila te preporučio potvrđivanje ovog međunarodnog akta.

Poslanik dr Halil Duković je istakao da je primjetna razlika u nivou sredstava koji se izdvajaju za odštetu kod država koje su članice Bečke ili Pariske konvencije. Predstavnica predlagača mr Ivana Vojinović istakla je da u slučaju nastanka štete trošak nadoknade snosi prevoznik ili vlasnik postrojenja na kojem se desila potencijalna šteta.

Polazeći od svoje nadležnosti, Odbor je jednoglasno, sa osam glasova „za“ predložio Skupštini da usvoji Prijedlog zakona o potvrđivanju Zajedničkog protokola o primjeni Bečke konvencije i Pariske konvencije.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik dr Halil Duković.

Druga tačka dnevnog reda: *Prijedlog zakona o potvrđivanju Minamata konvencije o živi.*

Predstavnica predlagača mr Ivana Vojinović je navela da je Minamata konvencije o živi međunarodni regulatorni okvir čiji je osnovni cilj borba protiv zagađenja živom na globalnom nivou. Živa je vrlo opasna supstanca po zdravlje ljudi i može preći velike udaljenosti vodom, vazduhom itd. To je prepoznato na međunarodnom nivou i prvi multilateralni sporazum usvojen je 2013. godine u Kumamotu, Japanu, nedaleko od grada Minamata, gdje je 1950. godine kontaminacija živom iz hemijske industrije ostavila velike posljedice po ljudsko zdravlje. Cilj ove konvencije je zaštita ljudskog zdravlja i životne sredine od toksičnih efekata žive i živinih proizvoda te istovremeno osigurava alternativna održiva rješenja, navela je predstavnica predlagača.

Jedan od ciljeva konvencije, između ostalog, jeste da se preduzmu i koraci za smanjenje, a gdje je to izvodljivo eliminaciju upotrebe žive i živinih jedinjenja, kao i ispuštanja žive u životnu sredinu iz rudarstva i prerade. Konvencija uređuje i emisije u vazduh i ispuštanja u zemljište i vode. Dodatno, privremeno skladištenje žive može biti samo za upotrebu koja je dozvoljena Konvencijom. Strane ugovornice moraju preduzeti mjere kako bi se osiguralo da se živa privremeno skladišti na ekološki prihvatljiv način i da osiguraju da ti objekti ne postanu živom kontaminirane lokacije, navela je predstavnica predlagača mr Ivana Vojinović.

Crna Gora je potpisnica Minamata konvenciju o živi i to je uradila 24.septembra 2014. godine. U našoj državi ne postoji proizvodnja žive ali je neminovno da postoji mogućnost zagađenja prirode i dovođenja u opasnost živih bića potencijalnim ispuštanjem žive u vazduh, vodu ili zemljište, zaključila je generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu u Ministarstvu održivog razvoja i turizma mr Ivana Vojinović.

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić informisao je članove Odbora da su u pisanoj komunikaciji Ministarstvu održivog razvoja i turizma upućene određene sugestije sa kojima su poslanici upoznati kroz informativni pregled u dijelu „napomene“, te predložio da Odbor podnese amandmane na Prijedlog zakona o potvrđivanju Minamata konvencije o živi. Prvi amandman podrazumijeva izmjenu naziva prijedloga zakona „Zakon o potvrđivanju Minamata konvencije o živi“, koji se mijenja i glasi „Zakon o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi“. Drugi amandman: U članu 1 Prijedloga zakona napraviti izmjenu koja se odnosi na mjesto usvajanja Konvencije. U tom slučaju Član 1 se mijenja i glasi: „Potvrđuje se Minamatska konvencija o živi usvojena 10. oktobra 2013. godine u Kumamotu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.“ Treći amandman: U članu 2 Prijedloga zakona riječ „konvencija“ napisati sa početnim velikim slovom „Konvencija“.

Poslanici su se saglasili da predloženi amandmani budu amandmani Odbora.

Takođe, predsjednik Odbora Andrija Nikolić istakao je da je potrebno uskladiti prevod teksta konvencije u naslovu da glasi „Minamatska konvencija o živi“. U prevedenom tekstu Konvencije uočeno je 20 slovnih grešaka koje je potrebno ispraviti prilikom pripreme

zakona za objavu. Radi se o slovničkim-tehničkim greškama, sa čime je takođe upoznat predlagač zakona. U prevedenom tekstu Konvencije, u članu 9, stav 6 i stav 7 je potrebno prenumerisati. Sadašnji član 9 stav 6 na crnogorskom jeziku, treba da bude stav 7, dok stav 7 treba da bude stav 6. Radi se takođe o tehničkoj grešci, naveo je predsjednik Odbora Andrija Nikolić. Predstavnik predlagača mr Ivana Vojinović je izrazila saglasnost sa amandmanima Odbora, kao i sa tehničkim ispravkama.

S obzirom da se predstavnik predlagača saglasila sa sva tri amandmana, isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore su postali sastavni dio teksta Prijedloga zakona i o njima Skupština posebno ne odlučuje, naveo je predsjednik Odbora Andrija Nikolić.

Polazeći od svoje nadležnosti, Odbor je jednoglasno, sa osam glasova „za“ predložio Skupštini da usvoji Prijedlog zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Luid Škrelja.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 12.30 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Andrija Nikolić